

Kar se tiče drugega plačilnega razreda, je nekoliko šol postavljenih v njega; ali ko smo imenik teh šol brali, nismo se mogli ubraniti misli, da so milost, priti v drugi razred, našle večidel take sole, ki imajo vrlo nemškutarske učitelje. Velika večina šol je pa v zadnjem razredu. Če se primerjajo slovenske šole z nemškimi z ozirom na plačilne razrede, moro se reči, da velja prvi in drugi razred za nemške, tretji pa za slovenske šole.

Mera je polna. Ni več moči, tolikih kričev dalje prenašati, ker Nemcem več ne zadošča, da nas izsesavajo in ugonabljajo, ampak oni so toli drzni, da nas, če po udareu zaječimo, udarijo tem hujše, češ: Duša! Ti se drzneš zakremžiti obraz, dočim se imaš le pohlevno prikloniti, če se Nemcem ljubi, po tebi s pestjo mahnuti? Toliko že kričimo »Proč od Gradca!«, da nam že preseda, a naše poslance, državne kakor deželne, to, kakor vidimo, malo briga. Tako stanje je nestrpno. Nujno želimo luči!

Jeden za bralno društvo.

Politični ogled.

Državni zbor je sklican na 22. t. m. Listi veliko ugibajo, ali bo zborovanje mirno ali burno. Ker je sedanja vlada nam neprijazna, je slovenski poslanci ne bodo smeli podpirati, ampak začeti vztrajno opozicijo ter dan na dan dokazovati vladi, kako nas zanemarja in pusti propadati v vsakem oziru.

Spravna pogajanja med Čehi in Nemci se še niso pretrgala. Toda zmeraj se je jako dvomljivo, ali bodo imela pogajanja kaj uspeha ali ne. Ko se skliče državni zbor, bodo prenapeti nemški radikalni poslanci delali s podvojenimi močmi, da se pogajanja razbijejo in da še se nadalje obdržijo za Čeha krivične razmere.

Za deželno razstavo v Gradcu se trudijo nemški očetje, da bi dobili za pokrovitelja kakega člana cesarske hiše, a nič ne dosežejo. Odbor za deželno razstavo še vedno ni ničesar storil, da bi pridobil tudi spodnještajarske Slovence za razstavo.

Italijansko vino. Ker bo dosedanja pogodba z Italijo glede uvažanja vina kmalu potekla, oglašajo se od vseh strani vinogradniki, da se v bodoče ali uvoz italijanskih vin popolnoma prepove ali pa se carina zelo visoko zviša, tako da italijanska vina ne bodo mogla več tekmovati z našimi. Pred

oder. V zatemneli, nepobeljeni steni iz opeke se vidijo še line, v katerih so sloneli odrovi tramovi. Morda še napoči kedaj tudi za Bolonjo vesel praznik, ko se bode dozidala fasada, kakor se je zgodilo tudi pri florentinski stolnici l. 1887.

Pa vstopimo v cerkev! Čeprav ni dozdana, je vendar 117 m. dolga. Dvanajst visokih mogočnih stropov, na vsaki strani po šest, deli cerkev v tri prostore ladije; na vsaki strani pa je še prizidana cela vrsta kupel. Nekatera okna so ohranila slike na steklu še iz srednjega veka. Znamenita je prva kapela ob levi, ko prideš v cerkev. Ta je bila prva zgotovljena in se blišči še v vsej svoji srednjeveški krasoti.

Stare slike na stenah ti pripovedujejo o zivi veri tiste dobe, skozi pisana okna pa prihaja jasna svetloba in daje vsem predmetom, altanju in stolom, poseben čar. Stoli so mojstersko delo srednjeveškega mizarstva in rezbarstva. Všeč mi je posebno bil napis, ki se vije ob sklepčnem robu stolovih naslonjal ob obeh straneh altara. Glasi se: «Introibo ad altare Dei... Stopil bom pred altar Gospodov, ki razveseljuje mojo mladost», in potem še vse besede tega kratkega psalma, s katerim začnejo mašnik vsakokrat sv. mašo. Kras te kapelice pa je altarni nastavek. V knjigah, ki govorijo o laški umetnosti, se na-

kratim so se izjavili v tem smislu tudi dalmatinski vinogradniki na shodu v Spljetu.

Irski poslanci, ki so bili doslej v angleškem državnem zboru razdvojeni, so se zjediniли ter si izvolili voditeljem poslanca Johna Redmonda. Tlačeni Irce hočejo uporabiti zadrego Anglije, ki jo je zadela zaradi južnoafrikanke vojske, ter si priboriti miljejšo bodočnost.

Vojska v Južni Afriki. General Buller je tretjkrat prekoračil Tugelo ter hotel iti na pomoč v Ladysmithu obleganim Angležem. A tretjkrat se mu je ponesrečilo. Buller se je z izgubo več tisoč mož povrnil čez Tugelo in sedaj bo menda miroval ter ne hodil več čez Tugelo. Ladysmith ima neki samo do 19. t. m. še živeža in se bo torej kmalu udal Burom. Tudi mesto Kimberley je v veliki nevarnosti, da ga dobe Buri v svojo pest. Zato se podviza general Roberts, na kojega stavijo Angleži sedaj največje upanje, da mu prihiti na pomoč in odvrne pretečo nevarnost. A tudi Buri ne drže rok križem, ampak delajo z vsem naporom, da se jim Kimberley prej uda, nego pride general Roberts s svojo armado na pomoč.

Dopisi.

Sv. Ana v Slov. gor. (Veselica) bralnega društva se je dne 4. svečana dobro obnesla. To je dokaz, da smo se vzbudili, ker došlo je mnogo mladeničev in deklet, in to imovitih s svojimi stariši. Takoj po večernicah so jeli tamburati vrli jurjevski tamburaši pod vodstvom vrlega g. Alojzija Majcena, tako izborna, da so ljudje bili ginjeni. Potem otvori č. g. E. Trstenjak, kot predsednik, veselico; v govoru je omenil, da bralno društvo napreduje, ker ima že 118 udov in čez 700 knjig, ktere udje radi bero. Ob koncu govora zaklicali smo svitlemu cesarju trikratni gromoviti živio, na kar so vrli naši tamburaši udarili cesarsko himno. Na to so domači pevci pod vodstvom skrbnega organista Strmiča zapeli dokaj miloglasnih slovenskih pesnic, mej kterimi so tamburaši tamburali, in res, nismo se mogli dovolj nasmijati te milozvočne hrvatske godbe. Sedaj stopi g. Majcen na oder in nam v dolgem, jedrnatem, na verski podlagi osnovanem govoru riše, kako moramo biti ponosni na našo lepo slovensko domovino. Hvalil je bralna društva ter jih priporočal mladini, govoril o zadrugah, gasilnih društvih in soli. O soli je rekel, da ni prav, ako so učenci po leti šole oproščeni, ker potem nimajo

vadno ta altar stavi za vzorec drugih. Ves je drobno izrezljan iz lesa in lepo pozlačen. Malo se bojim s peresom popisovati podobe, katere se na njem nahajajo. Najrajši bi Ti, ljubi bralec, ponudil sliko, ali dvomim, da bi s tem bil zadovoljen »Gospodarjev« blagajnik. Imej torej potrpljenje; to je prvi in zadnji altar, ki ti ga popišem.

Ta nastavek je dolg poldrugi meter do dva metra in v razmerju malo višji. Ne more se primerjati z marsikaterimi izmed orjaških nastavkov na naših domačih oltarjih, ki silijo s vso silo pod obok in zaslanjajo s širokimi plečami celo vshodno steno. In vendar kako je krasen! Kako ukusno je ta mala ploskev razdeljena! Ob levi in desni je prislonek vitek osmerokot stolpič. Oglejva si onega na levi! Na njem naštejeva šest vrst gotičnih lokov, pod vsakim lokom pa zreš slikano podobo pobožnega svetnika. Ker se vidijo le tri strani osmerokota, imava torej na enem stebru že $3 \times 6 = 18$ svetnikov; zdaj pa še na desnem stebru, ki je temu celo podoben, 16, je že skupaj 32, torej skoro pol litanij! Te slike niso dosti večje kakor podobice, ki jih devamo v molitvenike, a so izdelane silno marljivo in trpežno in vsaka čopičeva poteza priča, da ga ni imel v rokah — samouk šušmar. Nad osmo vrsto pa stoji kip, ne vem, ali predstavlja kako čednost ali

pravega veselja do uka več in se učitelju druge pohujšajo; dejal je, da bi bilo boljše, ako bi napravili 7letno šolo, a bi morali otroci tudi vselej celo leto v šolo hoditi. K temu pritrdimo tudi mi. Gosp. Majcenu se za iskreni govor zahvalimo. Nadalje je bila gledališka igra: «Berite Novice,» ktero so igrali domači igralci v občno zadovoljnost. No, le tako naprej, vrli Anovčanje na mejniku, ne bodo še vas požrli nemški valovi morja, ampak stopali boste častno naprej in zaslužili spoštovanje. Veselimo se, da naše ljudstvo tako vrlo napreduje, število udov je tudi primerno za našo župnijo, posebno, ker so v Rožengruntu že Nemci. Po igri nam je zopet gsp. Majcen priporočal narodni ponos, na kar se mu g. predsednik dostojno zahvali. Tudi šaljiva pošta je povzročila obilo smeha. Peli še smo, tamburaši so udarjali in težka je bila ločitev. Lepa Vam hvala, dragi Jurjevčani, ki se niste ustrašili hudega, blatnega pota in pridite še radi tudi drugokrat. Hvala pa tudi gostom od Sv. Benedikta. Živel vrli Sloveni!

Makole. Čudno! Dne 7. svečana bil je tu po srečno premaganih zaprekah prvi združni zbor. In glej! Zadruga se je kar ustanovila. Vse nasprotovanje ni torej nič pomagalo! In v resnici je bilo veselje gledati, s kolikim zanimanjem je od blizu in daleč došlo ljudstvo (najbližnji pa večidel niso prišli. Znajo pa tembolj zabavljati), poslušalo ustanovitelja kmetskih zadrug, vrlega gsp. Ivana Kača, kateri jim je v priprostem, njemu prirojenem govoru razkladal vse najpotrebnejše. Njegove iz srca prihajajoče besede so pa padle tudi na rodovitna tla ter obrodile precej dober sad.

Prej neznatno število udov združnikov se je na njegovo prepričujočo besedo obilno pomnožilo. Precej čez sto udov nas je že zdaj. A upati je še večjih uspehov. Vsa nasprotna sovražna gonja ne pomaga, od dne do dne je za zadrugo večje navdušenje.

Imena izvoljenega prvega predstojništva kot Jakob Kotnika ravnatelja, Matija Hajšeka, njegovega namestnika, Antona Mikliča in Černoga Jurija tajnika in blagajnika ter odbornikov Pohlevna Andreja, Babšeka Antona in Šimona Lepeja pa nam pričajo, da bo lepo procvitala in dobro vspevala Makolska zadruga. K čemur naj pa tudi še vsemogočni Bog da svoj blagoslov in jo dobrohotno vsepovsod spremlja. Naprej tedaj! a združeno in z božjo pomočjo!

S Pohorja. Pri volitvah v okrajni zastop slovenjebistriški so se naši Pohorci prav slabo obnašali. Volili so večinoma z nem-

svetnico — in nad kipom je streha, ki sloni na štirih vitkih stebričih in končuje v visokih zašiljenih vršičkih s cvetlico na vrhu in z angeljem. Ta stoji na cvetki in z razpetimi perutami in dolgocevnato trobento v rokah naznanja svoje veselje. Med tema stolpičema na levi in desni je umetnik razvrstil podobe v treh vrstah. V spodnji vrsti so slike pod prav nizkimi loki; predstavljajo pa dogodke iz življenja Jezusovega in Marijinega. Skoro štirikrat višji so loki v srednji vrsti. Pod njimi stoji ob levi sv. Peter, sv. Petronij in sv. Janez Krstnik, ob desni pa sv. Andrej, sv. Lovrencij in sv. Pavel. Srednja lina pa je malo višja in dvakrat tako široka ko obstranske. V njej se vidi kronanje Marijino. Marija sedi na levi — proti evangeljski strani — ponižno ima priklonjeno glavo in poveša v neizmerni sreči oči, roki pa drži ljubko in priprosto sklenjeni na prsih. Kristus pa sedi na desni, oblečen v kraljevsko dalmatiko in plašč in s krono na glavi; z levo drži žezlo, z desno pa polaga krono Mariji na glavo. Vse je tako priprosto izraženo in neprisiljeno, vendar pa veseli in povzdiga krščansko srce. Nad temi sedmimi loki gre čez in čez nizka ograja sestavljena iz malih klinčkov. Mislim, da se je umetniku ravno ta misel posebno posrečila, kajti za ograjo je razvrščenih pod loki 7 doprsnih kipov in je

čurji. Kaj pa so dobili za to? Ne vemo, ali je res, a o enem se pripoveduje, da sme zapiti na račun slovenskih nasprotnikov 26 K. Drugim so pa obljubili, da dobé cesto v Šmartin na Pohorju. Kaj pa je s to cesto? Širna fara Šmartna na Pohorju obsega za vsem 6 občin, toda niti jedne poštene ceste nima. Najboljši dohodki prihajajo iz lesne trgovine. Od ranega jutra do poznega večera se pomičejo težki z lesom obloženi vozovi po zlamanih in od vode zdrehtih kolovozih v dolino. Po teh kolovozih znajo le Pohorci se svojo čvrsto živino voziti; če je ravninc jedenkrat zašel z vozom na naše bregove, ga drugokrat ni videti. Da po takih slabih voznih potih trpé ne samo ljudje temveč najbolj seveda živina, ni potrebno nikomur praviti. Ko zlati solnce zjutraj naše vrhove, je že Pohorje davno na potu in ne vidi doma, predno solnce zaide k božji milosti. Tako je bilo nekaj, tako je še sedaj.

Pa glej, napočila je tudi nam Pohorcem vesela zarja sladkega upanja, da se tudi nam bodo vremena zjasnila. Naš slovenski okrajni zastop je bil se je vrlo potegovati za cesto v naš Šmartin; izposloval nam je deželno podporo, Pohorci smo po svojih močeh zložili nekoliko, okraj je obljubil, priti nam na pomoč. Vse je bilo v lepem tiru. Veselili smo se že, da bomo tudi mi jedenkrat dobrote okrajne ceste uživali. — Pa naenkrat se je razširila med nami žalostna vest, da se je vzbudilo v okrajnem zastopu nasprotje proti naši cesti. Cestno delo se ni pričelo, in to nas je utrjevalo v naši slutnji. Ljudje so bili razjarjeni, mislili so si: «Mi smo zmiraj prispevali okrajnim stroškom, da so se delale ceste po ravnini, vi se pa sedaj ustavljate? Vi že imate okr. ceste do vsakega hleva, do vsakega kapusa, nam pa še jedne ne privoščite?» To nevoljo so pokazali s tem, da so volili z nasprotniki, ki so z lahkoto zvalili naše že itak omahljive volilce v svoj tabor; obljubili so jim okr. cesto, in imeli so jih.

videti, kakor da bi stali — v drugem nadstropju — za ograjo na hodniku in bi radovedno gledali tja dol, kjer Kristus krona Marijo. Ako bi bil umetnik ograjo izpustil in bi bil tudi v drugi vrsti razstavil svetnike v celi postavi, imel bi bil oltar kar dve hibi. Prvič bi bil malo višji, kakor zahteva lepo razmerje, drugič — kar je mnogo važneje — srednja vrsta, ki je zdaj najvišja, bi izgubili poleg enako visoke tretje vrste svoj odločilni pomen in glavna misel, duhovno sredotočje altarnega nastavka — kronanje Marijino — bi nehale biti sredotočje tudi v umetniškem oziru. Nad temi doprskimi podobami se pa končuje oltar v samih špičastih stolpih. Srednji je veliko višji ko drugi, prekosi celo ona dva osmerokota stolpa, ki ščitita strani nastavkove; nosi pa na vrhu kip junaka nebeskih trum — sv. Mihaela, a v lini pod streho je kip sv. Janeza Krstnika, ki kliče: Glejte jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. . . Ostalih šest vršičkov nosi doprsne kipe prerokov. V rokah imajo dolge liste iz pergamenta in berejo v njih svoja prerokovanja o Kristusu in njegovom prihodu. Kaj ne, tak oltar bi tudi ti rad videl, dragi bralec!

(Dalje prih.)

Smešničar.

Mrlič v kovčku. To je bil dirindaj v poštnem vlaku južne železnice. V III. razred je vstopil v bližini Celja nek mož v vidni razburjenosti. Plašne poglede je pošiljal na kovček, katerega je prinesel seboj. Iz kovčka se je širil sumljiv duh. Vsi potniki v vozu so bili prepričani, da je plašni mož — morilec in da ima v kovčku zaprto svojo žrtev. V bližini Gradca je hotel mož izstopiti, a potniki so ga zadržali in v Gradcu izročili policiji. Na kolodvoru so odprli kovček. Iz kovčka je šinil nepopisen smrad. Policaji so se morali prijeti za nos, v kovčku pa so bili veliki kosi pokvarjenega — štajarskega sira. — Bil je mrlič, v njem pa polno črvov!

Nikakor ne odobravamo, ampak odločno obsojamo ravnanje naših volilcev, toda razumemo jih. Od prejšnjih let so se že precej poboljšali glede narodnega mišljenja, približali so se že nekoliko našim nazorom, toda omahovanje sedanjega okr. zastopa (ali je bilo resnično ali le navidezno, o tem ne rečemo ničesar) potisnilo jih je nazaj v sovražni tabor.

Iz tega naj slovenska stranka slovenjebistriškega okraja posname potreben nauk. Tistim vrlim možem sedanjega okr. zastopa pa, ki so se neustrašeno potegovali za nas in imeli potrpljenje z nami, izrekamo mi pohorski Slovenci tukaj javno svojo iskreno zahvalo in jih ob jednom prosimo, naj stoje še dalje na naši strani in se potegujejo za našo cesto kljub temu, da so naši zapeljani bratje sedaj tako nehvaležno ravnali. Spremljajo vas naše srčne želje, da bi še znanprej imeli večino v okrajnem zastopu. Upamo, da boste pokazali Pohorcem fare Sv. Martina svoje velikodušje s tem, da jim pozidate vendarle zaželjeno cesto. Šmartinski Slovenci.

Iz ptujske okolice. Minilo je že nekaj časa, odkar se je bralo v «Slov. Gosp.» da se razširja po ptujski okolici nek proizvod «slavnega» slovenskega pesnika A. Muršiča, naslovljen «Pesem v poduk zapelanim Slovincem,» katero je upal, kakor piše v nekakem uvodu, tudi Tebi dragi bralec pred oči staviti. Jaz bi čitateljem «Slov. Gosp.» teh čenč ne upal pred oči staviti, zakaj bojim se za njih zdravje — kolika je najmanj, kar zamore človeka zadeti, če to bere. Na prvi pogled je bilo jasno, da se vir te burkijaste «pesmi» nahaja v Slomih, a njene misli so pritekale brez dvoma po plinovitih cevih iz Ptujja. Ko jo je pa «Slov. Gosp.» v nekem dopisu prav raztolmačil in počesal, mislili smo, da je sedaj gotovo neumrljive slave vredna «pesen» pozabljena, gotovo v strašno škodo slovenskega pesništva. Pa glejte! zmotili se smo. Ker je pameten človek ni hotel sprejeti, niti za to ne, da bi si klobaso zavil v njo, izmislile so si modre nemčurske glave v Ptujju drug način, da bi razpečali ta umotvor med slovenske okoličane. Nemški trgovci so začeli namreč slovenskim kupčevalcem, posebno ženskam, skrivaj devati dotično «pesem» v jerbese tako, da dotični niti vedel ni, kak zaklad da nosi seboj. Šele doma, ko so otroci začeli brskati po jerbasu in iskati, če je za nje kaka sladčica v njem, prišel je ta zaklad na dan in vsakdo bo verjel, da je nastal pretep za to dragoceno reč med otroci, zakaj že mali paglavci so sprevideli, kako velikanske važnosti se vtegne ta «pesem» postati na polju slovenskega slovstva. Pa šalo v stran! Okoličani ptujski si enkrat za vselej prepovemo tako predrznost nemčurskih trgovcev ptujskih, da bi nam podtikali take izrodke dornavskih žnidarjev in združenih okoličanskih in ptujskih nemčurjev — Slovence pa svarimo, naj ne bodo tako smešni, da bi takim ljudem v Ptuj nosili svoje trdo prislužene krone. Imena dotičnih trgovcev v Ptujju so nam na razpolago in mi jih objavimo, ako se stvar ne konča. Gosp. župan Ornik, posvarite svoje prijatelje-trgovce, pozneje bodo zastonj vse občinske seje. Zakaj nas izzivajo vaši prijatelji?

P. H.

Iz Staregatrga pri Slovengradcu. — Gospod urednik! Malokdaj se Vam posreči iz našega gorskega zakotja kaj izvedeti, in ako bi ne bilo nekaj naročnikov na Vaš cenjeni list od tod, bi niti ne vedli za slovensko selo tik že močno nemskomislečega Slovengradca. Pa saj tudi do sedaj nismo doživeli nič kaj posebnega, kar bi Vas zanimalo. Življenje nam je teklo v narodnem oziru ednakomerno-dolgočasno, in tega smo se že tako navadili, da smo mislili, da ne sme in more drugače biti. A v nedeljo dne 4. februarja se je pokazalo, da znamo tudi mi hribovci bolj živahni in veseli biti, kakor se kažemo. Imeli smo namreč tombolo, kakoršno vsako leto priredi vrli slovenski naš občinski odbor v prid občinskim ubožcem — pa tako se se nikdar ni obnesla, kakor

tokrat. Ljudstva se je vse trlo v prostorih g. Petriča, in smeha in zabave ni hotelo biti konca. Kaj menite, gsp. urednik! Kaj je bilo temu vzrok?! — Ja tamburaški zbor imamo, na ktereга smemo že zdaj ponosni biti, čeravno je še sila mlad — in naša vrla dekleta so se nekje čudnih narodnih pesmij naučile — to nas je vzdrnilo iz naše dolgočasnosti in začelo našo leno kri urneje po žilah tirati. Navdušenost za slovensko stvar je tako vzklopela v nas, da smo trdno sklenili ustanoviti bralno društvo, kojega potrebo razumnejši Starotržani že zdavna čutijo. Ako ta navdušenost ni bila samo visoko plamteč kup slame, boste v kratkem več zanimivega izvedeli izpred Slovengradca, iz česar boste spoznali, da ne spimo več. To ne bo zanimalo samo Vas, gotovo tudi Slovengradčane — znabiti bodo jim vsled tega začeli rogeci bolj počasi rasti. Starotržani korajžo!

Iz Slov. Bistrice. 12. t. m. je bila volitev načelnika, namestnika in odbora za okrajni zastop. Volitve se je udeležilo 31 zastopnikov, izostal je Janez Auer. Najstarejši ud Simon Grundner je predsedoval. Stiger nasvetuje, naj se vrši verifikacija po skupinah in se naj za to odmeri 1 uro časa. Začne se naj pri velikem posestvu. Ta predlog se sprejme samo z 18 glasi, ker naša stranka glasuje proti. Nato prosi naš g. Mlakar za besedo, katera se mu da. On ugovarja zoper verificiranje izvolitve v velikem posestvu in sicer zaradi dveh uzrokov: 1. Volilec gozdne zadruge na Spodnji Polskavi še ni bil od oblasti potrjen in tudi ni imel pravilno izdelanega pooblastila, torej njega volitev ne more biti veljavna. 2. Je pa v tej skupini en mož izvoljen po imenu Simon Grundner, kateri se, v kolikor nam znano, sploh ne nahaja, ampak dotičnik, kakor krstne knjige pričajo, se piše Simon Pelko, rojen 1827. Toraj se ta mož ne more kot zastopnik smatrati. Predsednik da ta ugovor na glasovanje, ktereга je seveda nam nasprotna večina zavrgla. Vršila se je sedaj volitev, katere se pa mi nismo udeležili. Voljeni so Albert Stiger, načelnik, ki se je za izvolitev kar lepo zahvalil in takoj razvil svoj program. Dobro poslušajte, kaj je rekel. On bo kasarne stavil, elektriko upeljal, toda kje in kako, to bomo še imeli čast videti. Hvalil je tudi prejšnji okrajni zastop, kaj je vse dobrega storil. Seveda mu je ta hvala težko prišla iz srca, toda kar je res, je res. Nadalje so bili izvoljeni: Anton Grundner namestnik, in Jože Baumann, Andrej Zupanc, Franc Petzoldt, Janez Auer, Mihael Spess in Štefan Rndolf kot odborniki. Da se je pri vsaki izvolitvi tudi malo pohajalo, mislim, da še pripomniti ni treba. Toraj ima odbor edinega Auerja, kateri bo nas zastopal.

Dragi okrajnjani! Mislim, da Vam ni treba veliko razlagati, koliko da imamo mi od teh ljudi pričakovati. A ker nam je zadnji dopis iz dravinjske doline dal nalogo, vestno o vsaki seji naznanjati, naznanili smo Vam to volitev. Pride pa sedaj tudi naloga na vas, da jo častno izvršite, geslo: svoji k svojim. Ko je bila volitev končana, se je tudi zgoraj imenovana pritožba manjšine sprejela v zapisnik. A obenem bomo tudi pritožbo na deželni odbor odposlali.

Posvetovali smo se potem slovenski zastopniki med seboj še različne stvari, in mislimo v kratkem sklicati zaupen shod, da se ustanovi veliko kmetijsko društvo in konzumno društvo. Ščasom pa bomo napravili podružnico na Spodnji Polskavi, Makolah in Poljčanah.

Ker je nam nasprotni živelj začel se močno šopiriti, krepko torej na noge, oklenimo se tesno drug drugeza, podajmo si roke v združitve, da bodo imeli naši nasprotniki tem bolj opravičen strah pred nami. Zadruga in konzumna društva so naša edina rešitev iz spon naših nasprotnikov. Naj nam veljajo besede pesnikove: Sreča te išče, um ti je dan, našel jo bodeš, če nisi zaspan.

Zreče. Pri zborovanju političnega in bralnega društva našega z imenom »Straža«

zbralo se je poleg domačinov obilno število gostov iz Konjic, Čadrama, posebna soba je vsprejela korenjake od Sv. Kunigunde z vrlim pevskim zborom tamošnjih mladeničev in od drugod, celo od severnega dela zelenega Pohorja so slavne Ruše poslale svoje zastopnike. V imenu društva je g. Hinko Dobnik prislece pozdravil prav pristrčno; izrazil je prepričanje, da je mile nam goste v prijazno dolinco našo privedla narodna zavest in pa ljubezen do bratov narodnjakov pri našem društvu. Srce mi od veselja igra, blizu tako je rekel, ko vidim vrste naših prijateljev, in svest sem si, da bode ob času potrebe pripravljene nam prihiteti na pomoč, da skupno branimo dragi nam dom, ljubljena nam domača tla. Naš narod trpi, naše ljudstvo trpi pred sovražnimi napadi, vendar pa obupati ne smemo, ker mi se vojskujemo za resnico in pravico, a ta vselej preje ali pozneje zmaga. Naš narod slovenski bo, čeravno skoz velike težave, gotovo tudi enkrat prišel do zmage. Bodimo ponosni na to, ker smo Slovenci, ker smo otroci mogočne matere Slave. Podpirajmo se medsebojno, delujmo z združenimi močmi neutrudljivo, da se otresemo jarma, v katerega nas je vpregel tujec. Skrbimo, da bomo sami gospodarji na domačej zemlji. »Straža« je za zreške meje pripravljena vsaki čas za boj; več napadov, tem močnejše brani dom premili svoj. Močno, kakor trdna skala, stala hrabro »Straža« bó, in nikdar ne bo nehala braniti ljubljeno zemljo. Lepo, jasno, kakor zarja, sveti »Straži« geslo se, ker za vero, dom, cesarja hoče žrtvovati vse. Združimo se v tem geslu proti sovražnikom našega ljudstva. Prisijalo bo zlato solnce zmage, in lahko bomo z veselim srcem zaklicali: »Le vstani borni narod moj, še vedno v prah teptan. Trpljenja dan ni več tvoj dan, vstajenja dan je tvoj.« Drugi govornik, g. Rožman, je pripovedoval, kdo da so narodni sovražniki, s katerimi se moramo vojskovati in braniti pred njimi svoje pravice. To so liberalni Nemci, potem slovenski odpadniki ali nemškutarji, pa tudi mi sami smo svoji sovražniki, ako z našimi težko pridobljenimi groši podpiramo ljudi, ki bi Slovenca potopili v žlici vode, ako bi to le bilo mogoče. Gospod je potem našteval tudi prijatelje našega ljudstva. Prvi naš prijatelj je Bog, ki se ni pripustil, da bi se Slovenec potopil v nemškem in laškem morji. Prijatelji našega ljudstva so nadalje duhovniki, slovenski misleči odvetniki, nekateri uradniki, zavedni zdravniki, učitelji, veliko trgovcev in drugih mož iz raznih stanov. Bodimo pa tudi mi prijatelji sami sebi. Z našim denarjem podpirajmo naše ljudi. Naš denar naj ostaja med nami, ne dajajmo ga v roke nasprotnikom. V tem oziru je gospod se nekoliko dotaknil »Posojilnic«, najmlajša se je osnovala v našem obližji, t. j. pri Sv. Kunigundi. Tretji govornik, ki je stopil na oder, bila je gospica Julika iz Ruš. Deklamovala je izborno, divno, pesem »Mojemu narodu.« Ko je končala z besedami »Naprej zastava Slave!« zasvirala je godba in obenem se je prepevala z omenjenimi besedami začenjajoča narodna pesem. Toliko o našem zborovanju.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Gostinčar — obsojen. Piše se nam: Pretekli torek, 13. t. m. vršila se je porotna obravnava zoper učitelja g. Gostinčarja iz Žalca. Kakor je večini bralcev že znano, bil je v oni osodepolni noči, ko so zalezovali in napadali celjski Nemci Čehe in Slovence, kakor so napadli v starih časih zloglasni nemški roparski vitezi miroljubne ljudi, napaden tudi učitelj g. Gostinčar, ko se je vračal po noči iz Narodnega doma domu proti Žalcu. Da se napadalec otrese, sprožil je v največji sili g. Gostinčar samokres in

slučajno ranil nekega Polaneca. Obravnava končala se je še le ob pol 3 uri popoldni. Porotniki odgovorili so na vprašanje: »je-li Gostinčar v sovražnem namenu sprožil samokres v Polanca«, s 3 glasovi »da«, z 9 glasovi »ne«; bil je torej glede tega vprašanja nekrivim spoznan. Glede vprašanja: »je-li kriv prestopka zoper varnost življenja« pa so porotniki odgovorili z 10 glasovi »da«, z 2 »ne«. Vsled tega je bil gospod Gostinčar obsojen na en mesec zopora in v plačilo zasebnih zahtev privatnega udeleženca v znesku po 1880 K. — Med možmi porotniki, ki so sodili g. Gostinčarja, so bili razven 3 Slovencev sami Nemci. Tudi sodniki so bili sami Nemci. Wurmser, Flašung in mladi dr. Rogozinsky. Državni pravdnik Ekl in zdravnik dr. Kepa in dr. Jesenko kot izvedenca tudi sami Nemci. Ljudstva je bilo natlačeno polno. Prihodnjič prinesemo imena porotnikov, ki so sedeli kot Gostinčarjevi sodniki in še nekatere druge podrobnosti. Razsodbe same, kakor je čitateljem znano, ne smemo presojati, to je po zakonih za-
branjeno.

Poroke. Pri Sv. Juriji ob Taboru sta se pretekli ponedeljek poročila gđc. Terezija Cocej in gosp. Franc Zdolšek iz Ponikve. Čestitamo! — Obhajali smo v nedeljo, 11. t. m. lepo poroko pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. v hiši našega narodnega c. kr. poštarja in gostilničarja g. Koserja, kojega vrla hči Katinka se je poročila z gostilničarjem in posestnikom Jan. Bermež iz Budim pri Ptuj, katerima želijo obilo zakonske sreče njini prijatelji in znanci. — Učiteljica v Šmartnu pri Slov. Gradcu gospica Gizela Dominkuševa se je zaročila z vrlim narodnjakom g. Fr. Grmom, ekonomom v Šmartnem — G. Rudolf Ilovšek, davčni adjunkt v Slov. Bistrici se je poročil z gospico Bratuševo. — Včeraj se je poročil g. F. Nerat z gospico Meskovo.

Revček Andrejček igral se je v nedeljo popoldne. Velika dvorana je bila skoraj polna. Igralo se je precej živahno in veliko boljše, kakor prvokrat. — Kakor čujemo, pripravljajo se diletantje pevskega društva »Maribor« zopet na velike igre, in sicer »Lumpacij Vagabund« in »Županova Micika«.

Lov na medveda. Po našem mestu se pripoveduje naslednja vesela dogodba: Nek na Dunaju stanujoč gospod ima na svojem posestvu v Pekrah medveda, seveda v kletki. Za zadnjo nedeljo pa povabi njegov oskrbnik mariborske lovce, naj pridejo, da bodo medveda ustrelili, kojega hoče v ta namen izpustiti iz kletke. Kakih 50 lovcev se je peljalo v Pekre, vsi so se veselili, da bodo lovili medveda. Toda ko pridejo v Pekre in se ustavijo pred kletko, vsi osupnejo. Na kletki je bilo obešeno naznanilo: »Telegrafskim potom iz Dunaja se je medvedu podaljšalo življenje.« Lovci so se vrnili v Maribor.

V Ptuj so že nabili ulične napise za Bismarkove ulice. Naš Brinov Nace nam bo prihodnjič osvetlil ta najnovejši dogodek v Ptuj tako žarko, da bodo nekateri Ptujčani poskakovali od same jeze. Ne moremo pomagati, mi smo izzivani. Ne žalite našega avstrijskega domočutja!

Okrajni zastopi. Najvišje potrjenje so dobili načelnik celjskega okrajnega zastopa dr. Jožef Serbec in njega namestnik dr. Iv. Dečko, načelnik vranskega okrajnega zastopa Franc Zdolšek in njega namestnik Mihael Jezovšek, načelnik gornjegradskega okrajnega zastopa Franc Sarb in njega namestnik Mart. Zidarn.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. — Volitev za občinski odbor se je vršila dne 8. januarja 1900 in so bili izvoljeni naslednji gg. odbornikom v III. razredu: Ludovik Kresnik, Franc Vrbeč, Lorenc Uranjek, Štefan Sprager; v II. razredu: Matevž Svršak, Josip Lah, Miha Pahič, Pavel Skutnik; v I. razredu: č. g. Janez Sušnik, župnik, Martin Črne, Fr. Brumec, Simon Pušnik. — Dne 7. februarja vršila se je volitev župana in občinskih svetovalcev. Radovedno je vsak pri-

čakoval izida te volitve. Še nobeno leto ni bilo tako živahno gibanje in zanimivanje za občinske volitve. Volitev župana se je prav mirno vršila — in izvoljen je bil Jožef Lah, posestnik na Črešnjevcu, svetovalec občinskim pa Pahič Miha in Lovrenc Vranjek. Vsakdo, kedor si želi miru, podravlja ta izid volitve z zadovoljnim srcem, ker zadnji čas so razmere postale na Črešnjevcu že neznosne. Zlasti nas pa veseli, da vidimo v novem občinskem odboru 7 novih udov, od katerih pričakujemo resnega in pametnega, za občino koristnega delovanja. Novega župana pa, Jožefa Laha, ki je naslednik gosp. Ludovika Kresnika, pozdravljamo pristrčno in mu želimo, da bi s krepko roko, nepristransko in modro vodil črešnjevsko občino, po očetovsko skrbel zanjo in varoval njo škodo.

V Braslovčah so bile pretekli teden občinske volitve. Kmetje so se zvezali proti tržanom. Zato so v novi občinski zastop izvoljeni sami kmetje, razven g. dekana, katerega so tudi vzeli v svojo listo. Vrli Braslovčani, le zmiraj bodite tako složni, ker »sloga pravo moč rodi.«

V okr. šol. svet na Vranskem je bil za zastopnika gg. učiteljev izvoljen gosp. Ivan Zotter, nadučitelj na Gomilskem.

Ormoški Nemci so z odlokom upravnega sodišča končno dosegli, da bo Ormož iz dosedanega šolskega okraja izločen in da je ustanovitev nemške dvorazrednice s samostojnim šolskim okrajem dovoljena. Kaj naj storijo sedaj Slovenci? Naj napnejo vse sile, da pri prihodnjih volitvah dobijo mesto v svoje roke. To bo najboljši odgovor.

V Ledineku so dne 17. prosinca zopet izvolili starega predstojnika g. Ant. Križanca in sicer tokrat že tretjkrat, kar je mlademu, navdušenemu slovenskemu narodnjaku v čast. Za svetovalce so izvoljeni gg. Janez Črnčec, Alojzij Geisler in Jurij Vizjak, sami značajni možje, od katerih je pričakovati, da bodo v Ledineku vse po poštenem potu vravnali. Volitev se je vršila za odbor in predstojnika jako mirno. Novoizvoljenemu predstojniku želimo mnoga leta!

Kremberg je bil v nevarnosti. Dne 5. svečana je pred »Ave Marijo« začelo goret v skednju g. Josip E. Seyfrieda, c. kr. poštarja. Ljudje so ogenj pravočasno zapazili in zadušili, sicer bi bilo žalostno tudi za farovž in cerkev. Kako se je ogenj zatrosil, še ni znano.

Sv. Ana na Krembergu. Ker g. Bele, potovalni učitelj ni mogel priti dne 4. febr. k Sv. Ani v Slov. gor., se javlja, da bo prišel dne 18. febr. in bo v prostorih šolskega poslopja razlagal o sadjarstvu in vinarstvu. K temu shodu vabi odbor bralnega društva, da se narodnjaki v prav obilnem številu zbero.

Cezanjevc. Č. gsp. Franc Brglez, sedaj provizor v Tinjah in častni občan občine cezanjevske daroval je za tamošnje občinske siromake 40 K, za kar mu najtoplejšo zahvalo izreka odbor.

Železnica Kamnik—Velenje. Štefan pl. Daubachy v Zagrebu je že l. 1898. dobil dovoljenje za tehnične priprave za normalnotirno železnico od Kamnika čez Šmartino, Motnik, Vransko in Gomilsko do Braslovč ob železnici Celje—Velenje. To dovoljenje je želez. ministerstvo za eno leto podaljšalo, ob enem pa dovolilo tehnične priprave tudi za črto od Domžal čez Krašnje, Blegovico, Št. Ožbald, Trojano in Vransko do Braslovč.

Konjerejci pozor! Francozi in Angleži so na Ogrskem pokupili za vojne potrebe več tisoč konj. Vsled tega je cena konjem poskočila.

Žito zimske setve je plesnivec pod snegom močno poškodoval in pričakovati je, da bo žito vsled tega postalo dražje.

Kmetijska zadruga v Vitanju napreduje prav veselo. Dan za dnevom pristopajo novi udje. Pri »Tislerci« imamo svojo trgovino. Z blagom je vse prav zadovoljno. Le tistim preklicanim poslinemcem ni ta ustanova po volji: pravi resnični Nemci so